

Державний вищий навчальний заклад
Українська академія банківської справи НБУ

**Конкурсна робота на тему:
«Я пишаюсь тим, що я українка».**

Підготувала: студентка групи ОА-93

Федорова Наталія Сергіївна

Науковий керівник:

доцент кафедри менеджменту

Пересадько Галина Олександрівна

Суми 2011 рік

ЛЮБІТЬ УКРАЇНУ

Любіть Україну, як сонце любіть,

як вітер, і трави, і води...

В годину щасливу і в радості мить,

любіть у годину негоди.

Любіть Україну у сні й наяву,

вишневу свою Україну,

красу її, вічно живу і нову,

і мову її солов'їну.

Без неї — ніщо ми, як порох і дим,

розвіяний в полі вітрами...

Любіть Україну всім серцем своїм

і всіми своїми ділами.

Для нас вона в світі єдина, одна,

як очі її ніжно-карі...

Вона у зірках, і у вербах вона,

і в кожному серця ударі,

у квітці, в пташині, в кривеньких тинах,

у пісні у кожній, у думі,

в дитячій усмішці, в дівочих очах

і в стягів багряному шумі...

Як та купина, що горить — не згора,

живе у стежках, у дібровах,

у зойках гудків, і у хвилях Дніпра,

у хмарах отих пурпурових,

в огні канонад, що на захід женуть

чужинців в зелених мундирах,

в багнетах, що в тьмі пробивають нам путь

до весен і світлих, і щирих.

Юначе! Хай буде для неї твій сміх,

і сльози, і все до загину...

Не можна любити народів других,

коли ти не любиш Вкраїну!..

Дівчино! Як небо її голубе,

люби її кожна хвилину...
Коханий любить не захоче тебе,

коли ти не любиш Вкраїну.
Любїть у трудї, у коханнї, в бою,
як пїсню, що лине зорею...
Всім серцем любїть Україну свою,
ї вїчні ми будемо з нею!

Володимир Сосюра

Напевно, ці слова великого класика української літератури, вихідця з Донецької області Володимира Сосюри повинен знати кожен українець. Я не є виключенням. Ще з самого малку спочатку батьки, а потім і вчителі прививали нам любов до рідного краю, рідної землі...

Міркуючи над цією роботою, я дійшла висновку, що найповніше та найглибше розкрити цю тему я зможу лише з допомогою класиків української літератури, які до безтями любили свою Батьківщину, свій рідний український народ, багато з них проливали свою кров за рідну землю.

Україна... Як багато почуттів вкладено в це слово. Яка вона гарна, велична і неповторна. А чого тільки не винесла вона на своїх плечах!

Скільки років наш народ не знав своєї історії, не знав багатьох талановитих письменників, які пожертвували собою через любов до рідного народу. До таких поетів належить і Василь Симоненко. Неповних двадцять дев'ять років прожив поет, але залишив у спадок стільки, що вистачить на життя багатьох поколінь.

Творчість Василя Симоненка виділяється яскравим променем на фоні поезії 60-х років. За суттю своєю шістдесятники були новаторами, які прагнули поставити нашу літературу на рівень світової літератури. Ми сьогодні на повний голос заговорили про екологію, а поет ще чверть віку тому вбачав провину людства у тому, що міліють ріки і лисинами світять береги. Він любив рідну землю, Україну свою безталанну, невмирущу українську пїсню, чарівну мову народу.

Василя Симоненка впоїла соками рідна земля, яка дала йому голос сердечний і ніжний, сповнила серце почуттям патріота і поборника рідної культури. Вітчизна і мати — ці слова були для поета синонімами ніжності та синівської любові:

Можна вибрати друга і по духу брата,
Та не можна рідну матір вибирати,
Можна все на світі вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.

Сила поезії Симоненка — в безмежній щирості та правдивості. У нього, як писав Т. Шевченко, «нема зерна неправди за собою», зате є величезна любов до простої людини. Вони, люди праці, асоціюються у поета зі словом Україна, народ український. Він вірить у майбутнє своєї Батьківщини і свого багатостраждального народу, у його невмирущу силу:

Народ мій є!
Народ мій завжди буде!
Ніхто не перекреслить мій народ!
Пощезнуть всі перевертні й приبلуди,
І орди завойовників-заброд.

У народі кажуть, що вітчизну і батьків, які подарували тобі життя, вибирати не можна. Любов до рідного краю дарується дитині з молоком матері, з першим сказаним словом, піснею. А коли дитина зміцніла, вона топче малими ногами землю, яку топтали її діди і прадіди. Рідна земля не тільки дарує нам хліб насущний, але і радість пізнання, і щастя спілкування природою. Тема України посідає одне з провідних місць в українській поезії. Важко назвати такого поета, у творчості якого болючим нервом не проходила б тема любові до рідного краю.

Максим Рильський змальовує образ України у багатьох віршах. Найповніше цей образ змальований у вірші «Слово про рідну матір», у якому поет оспівав рідну землю, майстерно передав її барвисту красу. Україна виступає як рідна мати, прекрасна жінка, «що свій дівочий гнучкий стан до Дніпрового тулить лона», «в болях ран» веде боротьбу проти фашистських загарбників.

Хто може випити Дніпро,
Хто властен виплескати море,
Хто наше злото-серебро
Плугами кривди переоре,

Хто серця чистого добро
Злобою чорною поборе?

У вірші «Батьківщині» Андрій Малишко створив ліричний образ рідної Вітчизни. Вона, як мати, «хліб дала з піснями солов'я», піднесла людину праці, виростила і окрилила ціле покоління:

Нас малих доглянула, зростила,
Зір дала — осліпленим колись,
Силу — серцю, соколині крила.
Щоб навіки в небо піднялись.

Багатство і краса природи рідної землі розкриваються у різноманітних пейзажах: «степові засмалені дороги», «високе жито», веселе сонце», «сині ріки».

Глибока любов до матері-України відчувається також в урочистому звертанні «земле, зореносице моя», в теплих епітетах:

Рідну, добру, у крові умиту,
Я тебе ніколи не віддам!

Виразно поет оспівав красу України у вірші «Ідуть дощі, легкі й прозорі»:

Ромашка дивиться впівока,
І ланка зна життя своє,
І даль полів, гінка й широка,
У серце проситься моє.

Але «із окопів грязьких, із-під куль, на ромашковий шлях» насувалась чорна хмара — Друга світова війна. Сплюндрували, знівечили фашисти красу і ніжність нашої України: «...і лежала земля, в попелищі земля чорнотіла». З перших днів війни А. Малишко іде на фронт, щоб захистити нашу Батьківщину:

Я віддам свою кров, свою силу і ніжність до каплі,
Щоб з пожегу ти встала, тополею в небо зросла.

Безмежна любов до України, біль за страждання її людей і ненависть до катів — основні мотиви лірики Малишка цього періоду. Горе і страждання України — палаюча батьківська хата, сплюндрований танками сад —: вчать ненавидіти ворога.

Нескореність українського народу, його незламна воля до перемоги уособлюються у величних образах Дніпра-Славути, рідного Києва:

І Дніпро заревів —
Мною кривду стару не забуто,
А нової наруги я вічно катам не Прощу!

Любов до України починається з любові до того місця, де народилася дитина, де вона відчула ласку і тепло материнського слова, де зробила перші життєві кроки. У вірші «Щось, брате, ти про рушничок почав», який є своєрідним коментарем до «Пісні про рушник», поет розкриває глибинну суть любові до України:

Його мені подарувала мати,
Щоб я не смів про землю забувати.
Де їв хліб-сіль і знав солоний хліб,
І радощі-смутки, серцю невідомі,
І з багрянцем зорі коло воріт.

Хочеться, щоб кожна людина любила і звеличувала Україну, як це робив А. Малишко, щоб кожний із нас доклав невеличку часточку для розбудови нашої незалежної держави.

Україно! Ти для мене диво!
І нехай пливе за роком рік,
Буду, мамо, горда і вродлива,
З тебе дивуватися повік...

Найвизначнішим співцем України та українського народу є Тарас Григорович Шевченко. Образ Тараса-це безсмертний образ українського Кобзаря, справжнього захисника і покровителя свого рідного українського народу. Мальовничу природу України, її добрих і мужніх людей Тарас Шевченко сприйняв і полюбив ще змалечку, бо й сам він був живою часткою усього того світу, в якому народився і жив. Тому з-під його пера все з'являється таке зримо, одухотворене, тому в його творах гомонить байрак, стогнуть горихвилі, видно всю Україну, її людей, у степу високі могили, "і Дніпро, і кручі". Згодом сильна поетична уява Тараса Шевченка увесь цей рухливий і вабливий світ перетворює в образ рідної землі, яка називається Україна.

Україна... Шевченкова Україна - це поняття "неспівмірно ширше від самого краєвиду, від географічного поняття території". Україна - це в першу чергу комплекс долі людей, "мертвих, живих і ненароджених" Шевченкових "земляків", "в Україні й не в Україні суших".

У Шевченка вона і знедолена, невесела, бо невеселий і знедолений увесь народ. То вона одинокою дівчиною виходить у поле, "білим світом нудить" І,

не діждавшись своєї пари, стає тополею, яку вітер нагинає "до самого долу". То вона покриткою Катериною йде засніженим полем із маленькою дитиною на руках десь на Московщину шукати зрадливого москаля, який "любив та й покинув".

Уже за цими живими образами бачиться Україна, яку сплюдрували московські царі, якій судилося терпіти наругу, страждання. Поет не може спокійно дивитися на те, як його квітуча Україна - "рай тихий" - пустіє, бо навколо свавілля, знущання, невеселі картини. То ж Україна тепер стає схожою на безталанну вдову, якій ніде прихилитися:

А ти моя Україно,
Безталанно вдово,
Я до тебе літатиму
з хмари на розмову,-

такою була "сучасна" Україна для Шевченка.

Це вся історія народу із найдавніших її початків, через сучасність Шевченкових часів і в невпинній марші у заховане від людського ока майбутнє, яке не було відірване від пережитого ним прегіркого, претяжкого сучасного.

А яким же бачив Тарас Шевченко майбутнє своєї рідної землі. Звичайно в моральній єдності суспільства, нового, ідеального:

І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син і буде мати,
І будуть люди на землі.

Отже, справедлива держава, на оновленій і очищеній від гріхів себелюбства і знущання над слабшими землі - це є родина, в якій існує любов і посвята одного для другого. Такою Шевченко бачить Україну в майбутньому. Він звертається до Неньки України :

Воскресни мамо! І вернися
В світлицю-хату, опочий,
Бо ти аж надто вже втомилась,

Гріхи синовні несучи.

Чий гріхи? Звісно, Богданові. Шевченко заступається за Україну.

Тарас Григорович все своє життя зв'язав із долею України. Вся його творчість просякнута думкою лишень про Україну і її добро. Він молився за Україну, закликав всіх:

Свою Україну любіть,

Любіть її...

Для Шевченка доля України надусе:

Мені однаково, чи буду

Я жить в Україні, чи ні.

.....

Та не однаково мені,

Як Україну злії люде

Присплять, лукаві, і в огні

Її обкраденую збудять...

Ох, не однаково мені.

Слово Кобзаря - то пророче слово. Дійсно, Україна була обкрадена, поки проснулась, бо не всі українці були готові стати на захист своєї держави.

Шевченко мріяв про вільну Україну. Він не хоче найвищої радості, доки "не понесе з України у синєє море кров ворожу", доки всі діти України не встануть і не окроплять волі "вражою, злою кров'ю". Тоді мусить завалитися "Богданова Церква в Суботові" і прийде прощення "нерозумному синові" України, Хмельницькому. І не сміятимуться більше чужинці над нашою Вкраїною:

Не смійтеся, чужі люде!

Церков - домовина

Розвалиться... і з-під неї

Встане Україна.

І розвіє тьму неволі,

Світ правди засвітить,

І помоляться на волі Невольничі діти!..

Збулися мріяння Шевченка. Україна сьогодні вільна, незалежна держава. Ми маємо бути горді з того, що можемо називатися дочками та синами України, а значить і дітьми Тараса Шевченка.

Серед усіх людських законів є один невмирущий у своїй благородності - закон жертви. Всі ми більшою чи меншою мірою жертвуємо людям щось своє: час, знання, любов... Найвища самопожертва - в материнстві, а та дарує нам не лише свій час і безмежну любов - вона віддає все життя, всю себе, кожен мить сердечної теплоти.

...Учітесь, читайте, і чужому навчайтесь, і свого не цурайтесь... (Тарас Шевченко)

Вдумаємося в ці слова великого сина українського народу. Це духовний заповіт усім. Ці рядки з відомого послання "І мертвим, і живим ..." звернені до тогочасної інтелігенції. Шевченко зустрічався з "малоросійськими" дворянами, які засуджували кріпосництво, миколаївську реакцію. Значна більшість з них, одержавши за кордоном освіту, знаючи іноземні мови, маючи навіть домашні театри, все ж залишалися переконаними кріпосниками. Шевченко називає їх "землячками". Він добре знав, що більшість української інтелігенції відійшла фактично від своєї мови і культури й працювала в сфері культури російської.

Тарас Шевченко був високоосвіченою людиною, знав античну культуру, не уявляв життя без Байрона і Шекспіра, знав праці й діяльність французьких і польських істориків, а також історичних діячів слов'янських народів - Коллара і Шафарика.

Письменник знав багатьох людей, які їздили за кордон і привезли "великих слів велику силу та й більш нічого". Він засуджував тих псевдопатріотів, які цуралися всього вітчизняного і схилялися низько перед іноземним:

У чужому краю

Не шукайте, не питайте

Того, що немає

І на небі, а не тільки

На чужому полі.

В своїй хаті своя й правда,

І сила, і воля.

Історія народу і Україна в посланні - недоріка, сліпа каліка, стара мати, поема вольного народу, яку "землячки" віддають на виучку німцям, а поет хоче бачити Україну оновленою, з доброю славою:

І забудеться самотня

Давня година,

І оживе добра слава,

Слава України.

Поет засуджує ліберальну інтелігенцію, що не знає своєї історії ("Нехай скаже німець - ми не знаєм"). Для них історія - це поема вольного народу, насправді підневільного, краденого панами ("Кров'ю вона умивалась"). Тому закликає уважно читати ту історію:

Од слова до слова,

Не минайте ані титли,

Ні же тії коми.

Не треба все сліпо запозичувати за кордоном. Письменник мав право так говорити, бо сам вивчав літописи, праці Карамзіна, Костомарова, діяльність гетьманів. Ще у Вільно дізнається про політичну ситуацію в Польщі і Західній Європі, і тут зароджується думка про визволення українського народу з-під влади царизму. Тому й осудив тих гетьманів, Які були:

Раби, підніжки, грязь Москви,

Варшавське сміття - ваші пани,

Ясновельможнії гетьмани.

Проблеми, які хвилювали поета, залишаються актуальними і для нашого часу. Справжня історія нашого народу не вивчалась ні в школах, ні у вузах. Як писав Довженко, навіть фашисти про це знали: "Вони не вивчають історії. У них від слова нація залишився тільки прикметник". Багато з нас перестали гордитися, що ми діти великої нації. Прекрасно про це сказав у пісні-вірші "До українців" В.Баранов:

Українці мої! То вкраїнці ми з вами, чи як ?

Чи в могилах і вмерти судилось нам ще від Тараса ?

Чи в могили й забрати судилось нам наш переляк,

Що згнітив нашу гідність до рівня проданої раси.

Протягом кількох століть поневолювачі українського народу, намагаючись позбавити його національної свідомості, сіяли вигадки про бідність і несамостійність мови, а без неї "наш край - територія, а не Україна".

Командно-бюрократична система СРСР багато зробила, щоб ми забули мову батьків, стали Іванами, без роду і племені, яким байдуже, якою мовою говорити. А побудову суверенної України треба починати із виховання національної гідності, любові до народних святинь.

І сьогодні актуально звучать Шевченкові слова-застереження:

Доборолась Україна

До самого краю,

Гірше ляха свої діти

Її розпинають.

А хіба ж не розпинають свою Неньку Україну її ж діти, забувши і рідну мову, і чий хліб їдять? І хіба ж не вселяють у нас віру його пророчі слова:

Встане Україна,

І розвіє тьму неволі...

І буде правда на землі.

Як добре, що в нас є Тарас Шевченко! Як добре, що у нас є Україна- на сьогодні вільна, незалежна держава! Україна і Шевченко стали тотожними поняттями.

Я горда з того, що маю право називатися донькою України і донькою Тараса Шевченка.

Слава Україні!

